سال اول — شماره ۲۴۳ — (روز نامه یومیه عصر)

اطلاعات

عصر ۱ شنبه

۲۸ خرداد ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۹ ذیحجه ۱۳۴۵

صاحب امتیاز و مسئول : ع . مسعودی

ناشر : مرکز اطلاعات ایران

محل اداره : ـ خیابان لاله زار عنوان تلگرافی : اطلاعات

نمره تلفون ۴۴۴

قیمت اشتراك : یکساله ششماهه سه ماهه

طهران: - ۵۰ قران - ۳۰ قران - ۱۵ قران

ولایات : - ۶۰ قران - ۳۵ قران - ۱۸ قران

خارجه باضافه قیمت پست

تك نسخه : شش شاهی

طلا در بازار

نوع	خرید	فروش
۱ لیره عثمانی	۴۱/۹۰۰ قران	۴۲/۱۰۰ قران
۱ لیره انگلیسی	۴۷/۷۵۰ «	۴۸/ «
ده مثقالی طلا	۵۱ ۵۰۰ «	۵۲ «
اشرفی	۱۵/۸۰۰ «	۱۶ «
پنجهزاری	۷ ۷۰۰ «	۷/۸۰۰ «
یك پهلوی	۹ ۹۰۰ «	۱۰/ «
دو پهلوی	۱۹/۸۰۰ «	۲۰/ «
۲۰ فرانك طلا	۳۲/۵۰۰ «	۳۳/ «

مظنه بروات تلگرافی خارجه

نوع	خرید	فروش
۱ لیره انگلیسی لندن	۵۰-۳۵ قران	۵۰/۷۵ قران
صد روپیه بمبئی	« ۳۷۵/	« ۳۷۴/۵۰۰
صد روپیهٔ بغداد	« ۳۷۵ ۵۰	« ۳۷۴/۵۰۰
صد فرانك پاریس	« ۴۵ ۵۰۰	« ۴۰/۶
صد بلکا بروکسل	« ۱۴۴/	« ۱۴۴۵
صد فرانك ژنو	« ۲۰۰۵	« ۲۰۰/
صد لیر ایطالی	« ۵۵—۳۰	« ۵۷/
صد دلار نیویرك	« ۱۰۳۶	« ۱۰۳۶
صد مارك برلن	« ۲۴۵	« ۲۴۵

مجلس شورای ملی

نمره ۱۲۰

مورخه یکشنبه ۲۸ خرداد ماه ۱۳۰۶

مجلس سه ساعت بظهر بریاست آقای طباطبائی دیبا نایب رئیس اول تشکیل گردیده صورت جلسه قبل قرائت و تصویب شد

چند نفر اجازه صحبت خواستند اظهار شد وارد دستور شوید ـ فیروز آبادی مخالف بود واظهار داشت بعضی ازآقایان مطالب لازمی دارند که باید قبل از دستور عرض کنند دادکر موافق عقیده داشت ما در مقابل قضیه مهمی هستیم که در راس تمام کارهای مملکتی قرار گرفته وآن موضوع لایحه عدلیه است که باید تکلیفش معین شود

بورود در دستور رای گرفته تصویب شد

لایحه تمدید اختیارات

نایب رئیس ـ لایحه عدلیه مطرح است ـ آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق ـ بنده قبل ازاینکه درپیشنهاد خودم توضیحاتی بدهم لازم است راجع بمنطقی که آقای یاسائی فرمودند بموجب نظامنامهٔ داخلی توضیحاتی بدهم ـ آقای یاسائی در نطقی که فرمودند شنا فرمودند که قلبی عقیده به لیسانسیه‌ها ندارد درصورتی که بنده این عرض را نکردم وکاملا عقیده بانها دارم و یك نفر دلیل همه نیست اگر بگوئیم یك نفر وکیل بداست این دلیل نمیشود که همه بدند بنابر این بنده معتقد به تمام لیسانسیه ها هستم و امیدوارم مملکت ودولت از وجود آنها نتواند استفاده نماید ـ یك قسمت هم راجع به کلاه بود که آقای وزیرعدلیه از بنده کردند که بنده گفته ام ایشان مرا به تطمیع میخواستند حاضر برای کار بکنند بنده هیچ چنین نظری نداشتم وابدا ایشان نخواسته اند با دادن حقوق زیاد بنده را راضی کنند بلکه واقعا مایل بودند از وجود بنده استفاده برده باشند واینکه بنده قبول نکردم علتش این بود که عرایضی که بنده خدمتشان کرده بودم قبول نکردند والا بنده بهیچ وجه من الوجوه یك چنین نظری به ایشان نداشته وندارم وبهیچوجه ایشان هم در این قسمت مقصودی نداشته اند این توضیح را بنده قبلا خواستم خدمت آقایان عرض کنم و اما راجع به توضیحی که در اطراف پیشنهادم باید هم قبلا عرض میکنم اگر کسی مثلا برای احداث شهری نقشه بکشد توضیحاتی که برای کشیدن چنین نقشه کافی است البته زیاد تر از نقشه ای است که مثلا برای احداث یك ده داده میشود وعموما توضیح در پیشنهادات متناسب با پیشنهاد باشد اگر بنده پیشنهاد میکنم که اختیار قانون گذاری مجلس است و باید در ماده واحده سلب شود البته حذف چنین مطلبی خیلی مهم است و ضرورت دارد که در اطراف آن مذاکره زیاد نمایم باین جهت بنده توضیحات خود را دراین قسمت بطور مختصر نوشته وخدمت آقایان عرض می کنم و اگر آقایان نظریاتی داشتند بمن بفرمایند و اگر صحیح بود بنده قبول می کنم و خدارا شاهد میگیرم که هیچ مقصودی ندارم جز اینکه میخواهم ایشان موفقیت کامل احراز کنند

(عین توضیحاتشان بقراریست که ذیلا درج میشود :)

بموجب اصل ۲۷ متمم قانون اساسی قواء مملکت به شعبه تجزیه میشود :

قوه مقننه ـ قوه قضائیه و قوه اجرائیه

وضع قانون که عبارت از قواعد و احکامی است که هیئت تقنینیه برای حفظ نظامات جامعه تصویب میکند از وظایف قوه تقنینیه است وچون برحسب اصل ۲۸ متمم قانون اساسی «قواء ثلاثه مزبوره همیشه از یکدیگر ممتاز ومنفصل خواهد بود» لذا قوه تقنینیه نمیتواند انجام این وظیفه را بعهده یکی از قواء دیگر واگذارد که هم واضع قانون باشد وهم قانون را تطبیق نماید

و اختیاراتی که مجلس شورای ملی در ادوار تقنینیه بکمسیون عدلیه مجلس برای وضع قوانین داده است با این اصل مخالف نیست زیرا کمسیون مزبوره جزء قوه تقنینیه و بعلاوه قوانین که در دوره پنجم تصویب نموده جامع نظریات تمام نمایندگان بوده است وبنده مخصوصا قوانین موقت عرض نمیکنم زیرا قانونی که واضعش بشر است دائمی نیست وکلمه موقت هیچ اثری از آثار قانون را تخفیف نمیدهد و اگر ما قائل شدیم که یکی از قواء دیگر بتواند وظیفه مجلس را انجام دهد آیا بهتر نیست که مجلس اینحق را بهیات وزرا نخانها داده و بار یکمرتبه سنگینیرا از دوش مردم بردارد ؟

بنده تصور میکنم همانطور که تصویب دوازدهم های موقتی ایجاد سوابقی نموده است که مجلس شورای ملی از انجام یکی از بزرگترین وظایف خود که نظارت کامله در جمع و خرج مملکتی است باز مانده همانطور هم تصویب این قبیل مواد سبب میشود که تدریجا تمام وزراء تحصیل اختیارات نموده و در انقضاء مدت برای ابقاء مقام و یا انجام کارهای نا تمام بدون هیچ دلیل و برهان درخواست تمدید نمایند و بالنتیجه وجود مجلس عاطل شده وآثار قوه تقنینیه فقط بمرتبه سنگینی باشد که بدوش ملت میگذارد

این است عرایض بنده در خصوص ماده پیشنهادی که تصویب آن بر خلاف قانون اساسی است ممکن است بگویند مخالف قانون مزبور نیست در اینصورت باید معلوم شود که تمدید مدت در صلاح مملکت است یا نیست ؟ آیا ماده واحده همانطور که تصویب شده بموقع اجرا رسیده؟ و آیا قوانین موضوعه انقدر مفید است که صلاح مملکت تمدید شش ماه دیگر را ایجاب مینماید ؟

بنظر بنده تحقیقات دراین موضوع ازدو جهت ضروریست : اول اینکه معلوم شود رفتار دولت برطبق ماده واحده مصوبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۵ بوده یا نه وبعد قوانینی که وضع شده مفید هست یا نیست تا هر تصمیمی که اتخاذ میشود ازروی اطلاع باشد

بموجب ماده مزبوره که میگوید : وزیر فعلی عدلیه مجاز است بوسیله کمسیون نهائی مرکب ازاشخاص بصیر موادی راجع باصلاح اصول تشکیلات ومحاکمات واستخدام عدلیه تهیه وبموقع اجرا بگذارد تا پس از آزمایش مدت ششماه درعمل به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید «هر عملی که در عدلیه شده باید مطابق قوانین تشکیلات و استخدام قضات باشد تا اینکه مورد آزمایش در آمده موقعی که قوانین مزبور بمجلس پیشنهاد میشوند نواقصشان اصلاح شود چون بنده از جریان عدلیه بی اطلاعم نسبت به تشکیلات عرضی نمیکنم ولی ماده اول قانون استخدام قضات را که میخوانم و از اینقرار است : «پس از تشکیلاتی که وزیر عدلیه بموجب اختیارات حاصله ازماده واحده مصوبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۵ میدهد احدی را نمیتوان بخدمت قضائی و پارکه وریاست دفتر محاکم پذیرفت مگر اینکه دارای شرایط ذیل باشند» بنده نمیدانم که ما مزبور اجرا شده است یا نه؟ اگر استخدام قضات و اعضاء پارکه و دفاتر محاکم بر طبق قانون استخدام صورت گرفته جمله پس از تشکیلاتی که وزیر عدلیه میدهد احدی را نمیتوان پذیرفت مگر اینکه واجد شرایط مندرجه در ماده اول باشد مورد پیدا نمیکرد و اگر قانون اجرا نشده یعنی اوصاف مدعوین برطبق قانون استخدام جدید نیست چه شده قانونی که برای اصلاحات وضع شده اجرا ننموده اند

آیا اشخاصی بشرایط معینه درماده اول یافت نمیشد ؟ ویا اینکه مقتضیات اینطور ایجاب مینمود که اعضاء قدیم بدون محاکمه خارج شوند و اشخاص دیگری قائم مقام آنها گردند .

از همه غریب تر ماده دویم است که میگوید: «اشخاصی که قبل از انحلال عدلیه مستخدم یا منتظر خدمت عدلیه بوده ودر تشکیلاتی که بموجب اختیارات حاصله از ماده واحده ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۵ داده میشود از طرف وزیر عدلیه دعوت بشغلی نشوند اعم از اینکه سابقا امتحان داده یا از امتحان معاف بوده اند در آتیه نمیتوانند بخدمت قضائی و پارکه پذیرفته شوند مگر بادادن امتحان مطابق پروگرامی که وزارت عدلیه تنظیم خواهد نمود»

که این ماده بر خلاف اصول قانون گذاری است زیرا حقی را که اشخاص بر طبق قوانین سابق تحصیل نموده اند حقوق مکتسبه گویند و هیچ قانون گذاری منکر حقوق مکتسبه نمیشود واین حقوق را وقتی میتوان از کسی سلب کرد که در نتیجه محاکمه باشد بنده یك مثال که علماء علم حقوق غالبا ذکر نموده اند خدمت آقایان عرض میکنم وآن این است که سال ۱۸۷۵ میلادی مملکت فرانسه قانون اساسی خود را تجدید نظر کرد نظریاتی سبب شد که از ۳۰۰ نفر اعضاء مجلس سنا ۷۵ نفر عضویت شان مادام العمر ودائمی باشد

مرتبه اول این عده را خود مجلس مؤسسان انتخاب نمود وبرای بعد بمجلس سنا حق داد که هر یك از آنها که فوت نمود عضو دائمی دیگری انتخاب نماید ده سال بیشتر نگذشت که افکار عمومی نسخ این قانون را که بر خلاف اصول حکومت ما است لازم دانست قانون مزبور نسخ شد بدون اینکه بحقوق مکتسبه اعضاء دائمی مجلس سنا که تا چند سال قبل هم یکی دو سه نفر از آنها بود خلل برساند

همین ایراد وارد است در موضوع موادی که راجع است بوکلای عدلیه زیرا قانون تشکیلات وکلای عدلیه را بسه قسم تعیین نموده

(۱) وکلای رسمی (۲) وکلای موقت (۳) وکلای اتفاقی

وکلای رسمی آنهائی هستند که دیپلم مدرسه حقوق داشته باشند

وکلای موقت کسانی هستند که در مرکز و ولایات بتوسط کمیسیون های خاصی که در قانون پیش بینی شده انتخاب شوند

وکلای اتفاقی هم آنها هستند که شغلشان وکالت نیست وفقط درسال ۳ مرتبه میتوانند وکالت نمایند

«نایب رئیس ـ آقای دکتر مصدق ماده ۲۳ نظامنامه را رعایت کنید ـ ناطق ـ بنده قبلا عرض کردم که در پیشنهادم باید توضیحات مشروح بدهم » « وکلاء اجازه بدهید صحبت کنند » « نایب رئیس ـ نظامنامه اجازه نمیدهد » « ناطق ـ بسیار خوب پس دیگر عرضی ندارم » « وکلاء خیر خیر مجلس اجازه میدهد خود مجلس اجازه میدهد بفرمائید »

ناطق ـ برطبق ماده ۱۲۷ قانون تشکیلات وکلای موقت هرسال یکمرتبه انتخاب میشوند در ولایات رئیس محکمه استیناف پنجنفر از معتمدین محل را دعوت میکند که با خود او یك کمیسیون شش نفری تشکیل داده وکلای موقت را انتخاب نمایند

ودر مرکز هم وزارت عدلیه کمیسیونی مرکب از شش نفر تعیین میکند که از بین اشخاصی که دارای شغل وکالت بوده اند کسانی را که دارای اطلاعات کافیه وصحت عمل تشخیص میدهند باکثریت وبا رای مخفی برای وکالت رسمی یا موقت انتخاب نمایند اعتراضات بنده دراین ماده این است:

اولا بدون محاکمه ومحکومیت حق هیچکس را نمیتوان ساقط کرد خصوصا اینکه اسقاط حق بواسطه رای مخفی و رای دهندگان خودشان داوطلب وکالت باشند

ثانیا ـ همانطور که مقام قاضی تامین است و هیچ وزیری نباید او را منفصل کند ویابدون رضایت شغل او را تغییر دهد همانطور هم مقام وکیل باید ثابت باشد تا اینکه بتواند از قضات متخلف شکایت نموده حقوق موکلین را حفظ نماید وکیلی را که هرسال یکمرتبه کمیسیون و متزلزل است وتحت نفوذ واقع میشود لذا قادر نیست که شکایت نماید

ثالثا در آخر هر سال که رای مخفی باعده ازوکلا مساعدت نکرد باید موکلین کارهای خودرا نصفه کاره وناتمام از وکلای منفصل گرفته تحویل وکلای منصوب نمایند

از اینها غریب تر ماده ششم قانون استخدام قضات است که میگوید :

« اشخاصی که بموجب اختیارات حاصله از ماده واحده مورخه ۲۷ بهمن ۱۳۰۵ در تشکیلات جدید عدلیه دعوت شده وقبول خدمت می نمایند (اعم از اینکه سابقه خدمتی داشته باشند یاخیر) دارای رتبه خواهند بود که درحکم آنها نوشته شده باشد و از کلیه حقوقی که قانون برای مستخدمین دولت منظور داشته استفاده مینمایند» که بنده تصور میکنم این ماده مخالف هر گونه اصلاح است واز تبصره ماده واحده ۲۷ بهمن ماه کاملا سوء استفاده شده است زیرا مقصود قانون گذار این نبود که اشخاص بی سابقه وارد ادارات شوند و بدون طی مراحل اداری و تحصیل تجربه و اطلاعات سیر برقی نموده درجات عالیه قانون استخدام را حائز گردند بلکه مقصود این بوده است که وزیر عدلیه از اعضاء سایر ادارات که در عدلیه مفید اند با رتبه های خودشان دعوت نماید واز اشخاص تحصیل کرده هم که سابقه ندارند تشویق شده بجای اینکه عضو مبتدی باشند درجات ابتدائی قانون استخدام را حائز گردند

این طریقی که تبصره اجرا شده تنها نه باعث خرابی است زیرا تا اشخاص درجات ابتدائی قانون استخدام را طی نکنند در درجات عالیه نمی توانند مفید باشند بلکه باعث یاس آنهائی است که سالها خدمت میکنند وهنوز در درجات ابتدائی قانون استخدامند بعلاوه بنده شنیده ام که باستناد این ماده جمعی دعوت و در احکام صادره درجاتشان معلوم و انتظار دارند که بعدها وارد عدلیه شوند حالا مفهوم این ماده همین است یا نیست عرض نمی کنم ولی این را باید گفت که اگر مدعوین سابقه ندارند معلوم میشود ضرورت ندارند والا پس ازصدور حکم بلافاصله باید وارد شوند چنانچه سابقه دارند و رتبه هائی فوق رتبه های خودشان بانها داده شده کدام عدل و انصاف حکم می کند که سوابق یك عده با ترفیع رتبه‌های زیاد حفظ شود و عده دیگر بغضب آقای وزیر میتلا وحتی از عضویت هم خارج گردند

اعلان

ازطرف وزارت عدلیه

موافق تبصره ماده ۳۷ قانون استخدام قضات مستخدمین سابق عدلیه که پس از افتتاح هنوز شغلی بانها رجوع نشده در صورت داشتن چهل و پنج سال سن و ده سال اشتغال بخدمت میتوانند تقاعد از خدمت را بخواهند بشرط آنکه درمرکز تا آخر خرداد و اگر مستخدم درولایات باشند تا آخر تیرماه ۱۳۰۶ کتبا تقاضای تقاعد بوزارت عدلیه بدهد چون باخر خرداد مدت زیادی باقی نمانده برای تذکر آقایان اعلان میشود که اگر تا آن تاریخ تقاضانامه خودرا بوزارت عدلیه تسلیم نکنند حق قانونی مزبور ساقط خواهد شد نمره ۲۵۱۸۰

نمره اعلان ۴۷۷ ۲—۲ رئیس اداره پرسنل کاظم مظاهر

یك ماده دیگری هم که از منطق دور است ماده ٤٤ قانون استخدام است که میگوید : (قضات وصاحبمنصبان پارکهای هیچ حوزه «باستثنای مرکز و حوزه‌های صلحیه نباید از اهالی آن حوزه باشند) که اگر دلیل آن را می فرمودند اسباب تشکر بود

این است اعتراضات بنده نسبت به چند ماده که عرض شد و چون سایر مواد تا آزمایش نشود عامه عیب آنهارا نمی دانند نسبت بانها عرضی نمیکنم و یقین دارم هر بنائی که خشت اول آن کج گذارده شد بهمان حال میماند

مجلس شورای ملی یك اختیاراتی باقای وزیر عدلیه داد خوب بود اول یك راپرتی از عملیات چهارماهه از انتخاب اشخاص و حقوقی که تاکنون تصویب شده بمجلس میدادند و بعد بادلایل موجهه درخواست تمدید اختیارات مینمودند

داور — واقعا اگر همه اشخاصی که عقیده دارند ایرانی خودش باید امور خودش را اصلاح کند و ازاین نقطه نظر اظهار موافقت با من میکنند — اگر همه این اشخاص مثل آقای دکتر مصدق باشند چیز عجیبی از آب بیرون خواهد آمد!

باری — خیلی خوشوقت هستم از اینکه آقای دکتر مصدق حرفهای خودشان را زدند — اگر نزده بودند — در خارج مردم خیال میکردند ایشان یك مسائل بزرك — یك حرفهای خیلی مهمی داشتند و اکثریت نگذاشت و این خیلی بد بود

حالا — بسلامتی — فرمایشاتشان را کردند و بنده هم جواب میدهم — قضاوت بفرمائید :

بیانات شان را باید بدو قسمت تقسیم کرد — یك قسمت مربوط بموضوعی است که الان مطرح است — یکقسمت درخارج موضوع فعلی و مربوط بموادی که از کمسیون تشکیلات گذشته و پس از شش ماه آزمایش درعمل باید آن را درمجلس بیاورم و آنوقت مطرح کنیم .

در هردوقسمت — و حال آنکه فقط قسمت اول مطرح است — چون ایشان صحبت کرده‌اند بنده هم جواب میدهم

قسمت اول در اختیار قانونگذاری دادن بوزیر بود وقسمت ثانی فرمایشاتشان در موضوع مواد تشکیلات .

اما قسمت اختیار قانون گذاری دادن به وزیر — ایشان می فرمایند مجلس این حق را ندارد — اصل قانون اساسی را هم قرائت فرمودند — وحال آنکه اگر بنده و آقایان نمایندگان از یادداشتهای کتبی ومطالعات ایشان درباب قانون اساسی فرانسه و اعضاء دائمی مجلس سنا اطلاع نداشته باشیم دیگر این اندازه‌ها بی‌اطلاع نیستیم که اصول قانون اساسی خودمان را هم نداریم ولی درهرحال ایشان اصل قانون اساسی را هم قرائت فرمودند تا ثابت کنند که مجلس نمیتواند حق قانون گذاری به وزیر بدهد

خوب — آقا — مگر این مسئله قابل تردید بود ؟

مگر بنده یایك نفر از آقایان وکلا همچو عرضی کردیم وهمچو حرفی زدند؟ بدیهی است که مجلس نمیتواند — نمیتواند راهم باید در این مورد خیلی محکم گفت حق وضع قانون بوزیر یادیگری بدهد و اگر فرضا همچو رائی داد آن رای مخالف قانون اساسی است وابدا ترتیب اثر بان نمیتوان داد .

درعرف قانون اساسی ما کلمه قانون یك معنائی دارد :

یك موادی باید بیك صورت خاص و بایك تشریفات معین ویك آداب ورسومی در مجلس علنی طرح و در آن شور و به آن رای گرفته شود تا بشود آن را قانون گفت .

هروقت غیرازاین عمل شد صحبت از قانون نباید کرد .

اگر تمام آقایان نمایندگان حاضر بعلاوه وکلاء محترمی که غایب هستند در منزل شخصی یکی از نمایندگان جمع شدند وبدون آن آداب وتشریفات معین خواستند بطور خودمانی یك مسئله را حل کنند وبیك ماده رای بدهند و همه هم باتفاق کلمه رای دادند آیا آن ماده قانون نیست « صحیح است »

خوب — پس وقتی رای تمام وکلاء جزدر موردی که با اداب و تشریفات معین صورت بگیرد قانونی نیست رای یك عده ازآن آقایان هم قانون نمیشود ومجلس نمیتواند بیك کمیسیون — بیك عده از اعضاء محترم خودش بگوید شما بروید وضع قانون کنید همینطور هم نمی تواند بیك کمیسیون خارج ازمجلس این حق را بدهد وازاین نقطهٔ نظر کمیسیون خارج ازمجلس یامجلسی تفاوت ندارند وجناب عالی هم نمیایید بیائید ویك عقیدهٔ اظهار کنید لااقل چهارنفر اهل اطلاع وفن زیربار قبول آن نروند — حیثیت علمی شما نمیاید اجازه بدهد .

خلاصه — مجلس بهیچکس حق قانون گذاری راکه قابل انتقال نیست نمی‌تواند انتقال بدهد .

وهیچ وقت هم این کاررا نکرده .

ولی یك کاری کرده — چند سال است میکند — این آخری ها هم در موضوع عدلیه وضمن ماده واحده آن کار شده آن کار چیست ؟

اینکه مجلس بدولت اجازه میدهد بعضی لوایح را قبل از آنکه بمجلس پیشنهاد کند بکمیسیون عدلیه یاکمیسیون دیگر ببرد در آنجا جرح و تعدیل های لازم بشود وآن مواد مصوبه را بموقع عمل بگذارد — یك چندی امتحانش کند — آزمایش کند و بعد بمجلس بیاورد تا در ضمن این آزمایش بسه نواقصی بیشتر بر بخورند — هر جا محتاج به اصلاح است زود ترملتفت آن بشوند و یك لایحهٔ بمجلس بیاید حلاجی شده درعمل. این رویه هم بعقیده بنده خوب رویه است بشرطی که افراط نکنیم .

حالا شما می‌خواهید بیائید بفرمائید آقایان وکلا آقایان اکثریت شما این رای چهار ماه پیش و اختیاراتی که به وزیر عدلیه داده اید این را من که دکتر مصدق هستم بر خلاف قانون اساسی می دانم ؟ بنده می گویم مجلس حق قانون گذاری بمن نداده بود والان هم نمی دهد ولی اجازهٔ اجرا وآزمایش مواد مصوب کمیسیون هائی را که تشکیل بدهم آن اجازه را داده و بازهم میخواهم مگر این که آقایان نمایندگان بفرمایند ما تا امروز که آقای دکتر مصدق آمدند و از روی قانون اساسی و بامثال مجلس سنای فرانسه مطلب را بما فهماندند و یادمان دادند هیچ ملتفت نبودیم وحالا چون ملتفت شدیم که این رای را نمی توانیم بدهیم اجازه نخواهیم داد — این دیگر با بنده نیست — آقایان خودشان بهتر میدانند چه باید بکنند .

حالا برویم بقسمت دویم به مواد تشکیلات که حقا می توانم تا شش ماه پس از تصویب تقاضا کنم داخل در بحثش نشویم ولی عملا بهتر میدانم جواب عرض کنم

راستی — آقای دکتر یك کلمه را در ضمن لایحه شان قرائت کردند — این را بعد از پنجشنبه نوشتید یا همان روز هم بود — چون آن روز آقای مدرس یك کلمه شبیه به این فرمودند — میگویم شاید بعد از فرمایش ایشان شما هم آن را نوشتید — مقصودم کلمه ابقا بود — آخراینطور نوشته بودید « یا برای ابقای مقام ! »

خوب — آقای دکتر اولا تازه اگر من بخیال این باشم یك مدتی درکار بمانم تا بتوانم کار عدلیه را بجائی برسانم چه ایرادی بر من هست ؟ مگر برای من یادیگری ممکن است عدلیه دو قاصله جهان ماه درست کنیم ؟ مگر خودتان مکرر به من نگفتید تا مدتی در سر اینکار نباشید عدلیه بجائی نمیرسد ؟

بعلاوه مگر من بدون رای اکثریت مجلس میتوانم در سرکار بمانم — اگر با من مساعدت شد (مدرس ما مساعدت نمیکنیم) بسیار خوب اگر اکثریت داشتم می‌مانم وهر روزی احساس کردم اکثریت راضی به بقای من نیست مرخص میشوم ومیروم دنبال کار خودم — من که به زور ودعوا نمیخواهم وزیرعدلیه باشم ولی ازمیدان اقلیت هم فرار نمیکنم . پس این کلمه که نوشته بودید جزو دلیل حساب نمی شد وجز بی لطفی اسم دیگری نمیشد بان داد

اما اعتراضات راجع به مواد تشکیلات

اعتراض مهم شما این بود که یك عده بدون محاکمه اخراج شدند خوب بود محکمه انتظامی اول آنها را محاکمه می کرد بعد از عدلیه میرفتند .

دراین قضیه من و شما ازاول اختلاف نظر داشتیم — من می گفتم وباز حالا هم میگویم عدلیه سابق را با محکمه انتظامی نمیشد اصلاح کرد — اشخاصیکه درسرکار بودند نفوذ و قدرتشان نمی گذاشت محاکمه‌شان کرد .

وانگهی بفرمائید ببینم کی حاضر میشد بیاید آنها را محاکمه کند — یعنی کی می آمد که عضو و رئیس محکمه انتظامی بشود ؟ کی که درباره اش هزار حرف نزنند ؟ آنهائی هم که ممکن بود حرفی درباره شان نزنند نمی آمدند !

مگر الان راجع بمامورین ولایات نمی گویم بیایند رسیدگی کنیم — چرا شما وآقای مدرس نمی آئید ؟

(یکی ازنمایندگان — صحبت ازمسائل اساسی است) — این جه فرمایشی است آقا موضوع اساسی را میخواهید بگویم؟ آن این است واین درد اساسی ودردبیدرمان این مملکت است که ما همه می خواهیم دیگری بیاید یك کاری بکند ومابنشینیم وپشت سر هم از او ایراد بگیریم ماهمین را بلد هستیم و تا این بلد — این درد بیدرمان دست از جان ما نکشد کارهای ما بهیچ جا نخواهد رسید . صحیح است

شما — آقای دکتر مصدق — شمارا برای ریاست تمیز دعوت کردم برای این بود که بشما اعتقاد داشتم — نیامدید — می فرمائید اگر اعتقاد داشتی چرا به سایرعقایدم گوش نکردی — جواب ساده وروشن برای اینکه اعتقاد داشتم رئیس تمیز خوبی هستید اما برای کار دیگر مخصوصا برای اینکاری که من کردم خوب نیستید — تند بد — عصبانی هستید — شروع می کنید وبعد عصبانی میشوید — اوقاتتان تلخ می شود می گذارید می روید

بااین عقیده تصدیق می فرمائید که درعین اعتقاد بشما — رویه را که میخواستید آن رویه را قبول کنم نمی توانستم به پذیرم . این که دیگر دعوا ندارد

خلاصه من نمی توانستم عقیده شما را در موضوع محاکمه انتظامی قبول کنم « دکتر مصدق — آنطور صحیح بود » بنظر من عملی نبود وبساقاضی که دوسیه اش پاك بود ومن میدانستم خراب است (دکتر مصدق — حالا هم همینطور می‌شود) — آقای دکتر من که در بین صحبت شما حرف نزدم چرا عصبانی می شوید ؟

راجع بشرایط کسانی که در آتیه در عدلیه میخواهند وارد شوند — همین اندازه می گویم — ما ناچاریم یك ترتیبی امروز بکارها مان بدهیم و یك ترتیبی برای آتیه در نظر بگیریم تا پس از چند سال عدلیه خالص از اشخاصی که مدرسه مخصوص باین کار یعنی مدرسه حقوق را تمام کرده اند تشکیل بشود اما اینکه می گویند ماده واحده بمن اجازه نداد اشخاص بی سابقه را بالاتر ازرتبه یك بیرم یایك مرتبه بیك نفرچندین رتبه بالاتر از آنچه داشتند بدهیم — این واقعی دائم تر کجا میفرمائید — من از مجلس اجازه خواستم که بتوانم یك بی سابقهٔ را بهر رتبه میخواهم بگذارم (عده کثیری از وکلا صحیح است) و مجلس هم این اجازه را داد (به استثنای چند نفر همه وکلا : صحیح است) حالا شما ازآن ماده هرچه استنباط کرده اید کرده باشید .

درباب وکلای عدلیه — آقای فیروز آبادی هم چند مرتبه همین فرمایشات شما را کردند — ولی من اعتقادم این بودو این هست که وکیل فوق العاده درمحاکمات موثر است — قاضی نمی تواند جز روی آنچه وکیل می گوید و اسنادی که وکلا نشان می دهند و طرزی که آنها دلائل خودشان را می آورند رای بدهد و بسیار اتفاق افتاده که وکیل بواسطه عدم اطلاع و نقصان معلومات حق موکلش را پایمال کرده — حالا من بوکلائی که باطرف می ساختند کار ندارم

خوب — شما می فرمائید من می بایستی بگذارم هرکس از هرجا در ماند بیاید وکیل شود ؟

من این عقیده را نداشتم — من خیال کردم باید در آتیه شغل وکالت منحصر باشخاصی که از مدرسه حقوق بیرون آمده اند باشد — و از حالا تا آن روز هم باید وکلا را در تحت یك انتظامائی در آورد — البته ممکن است کمیت از کمیسیون آن کمیسیونی که وکلا را تعیین کرده عده شکایت دارند

شاید هم بعضی از آن شکایات وارد باشد من نمیدانم ولی در نظر بگیرید که اولا وقتی انسان یك کار های بزرگی را در پیش دارد گاهی ممکن است در یك جزئیاتی به یك دو نفرهم یك بی اعتدالی بشود برای خاطر این قبیل مسائل از فکر کلی نباید منصرف شد — ثانیا باید متوجه بود که البته هرکس یك انتظاماتی را بر خلاف منافع خودش دید می گوید به من ظلم شده — این را نباید زود قبول کرد — ثالثا باید یك مرجعی برای شکایت در نظر گرفت تا اگر کسی شکایت داشت آن مرجع رسیدگی کند .

در هر صورت مقصودم این است که شما این موضوع را خیلی مهم تر از آن چه هست جلوه دادید و من هیچ عقیده ندارم که موادراجع به وکلا بد باشد صحیح است

ولی متاسفانه شما — نظر به آن مساعدت کاملی که میخواهید بهر فرد ایرانی که حاضر برای کار شد بفرمائید هر کس هرچه بر خلاف عدلیه و کارهای من گفت فورا آن را یك مسئله مسلم و یك سند ثبت شده در ثبت اسناد تصور می کنید و می آئید این جا پشت تریبون در آن موضوع بر من ایراد می کنید خدا این مساعدت را از من نگیرد .

آخر اقا شما هم میگفتید — یکروزی که میخواهید مالیه را اصلاح کنید نگذاشتند خوب است آنقدر بمن ایراد نگیرید تا من هم یك روزی مثل شما نتوانم بگویم خواستم عدلیه را اصلاح کنم نگذاشتند بگذارید من — لااقل تاوقتی که مهلت و مجال قانونی دارم — نقشه و فکرخودم را تعقیب کنم — اگر بنابودمن حرفهای شمارا می شنفتم نظر شمارا راجع باصلاح عدلیه و جامعه وکلا اطاعت میکردم آنوقت که این فکر من نمی شد — من اگر ادعائی کردم بشرطی است که بگذارید من مطابق افکار خودم کار بکنم نه برطبق نظر و دستور دیگران .

راستی — حالا دراین آخر صحبت میخواهم — ازآقای نمایندهٔ محترم بپرسم که اگر شما این کمیسیونهائی را که من تشکیل دادم و موادی را که آنها تصویب می کنند مخالف قانون اساسی میدانید چرادر کمیسیون اصول محاکمات که بنده تشکیل داده ام قبول عضویت کرده اید؟

(دکتر مصدق — چرا ؟ از آقای مشیرالدوله بپرسید — آمدم آنجا یك حرفی بزنم) چطور ؟ به واقعا از شما شایسته نبود — یعنی جسه شما را یک وزارتخانهٔ رسما دعوت می کند و مینویسد برای اصلاح اصول محاکمات کمیسیونی تشکیل شده از شما تمنا دارد عضویت آن را قبول کنید — شما هم مینویسید قبول کردم — چندین جلسه می آئید وقت خودتان و چند نفر عضو دیگر و بنده را تلف می کنید آنوقت در یک مجلس رسمی می گوئید آمده بودم حرف بزنم ! نه راستی دیگر بنده نمیاید چیزی بگویم اکثریت مجلس و مردم بین شما و من باید قضاوت کنند .

پیشنهاد دکتر مصدق مجددا قرائت گردید

« اختیارات قانون اختیاری که از وظایف مجلس شورای ملی است از اختیارات موضوع شود »

نایب رئیس — رای میگیریم باین پیشنهاد (وکلاء نمیشود رای گرفت) نایب رئیس مانعی در نظامنامه نیست (وکلا خیر مخالف قانون است باید رای گرفت

شریعت زاده اظهار داشت مجلس که تصویب نکرده است حق قانون گذاری بکسی داده شود مجلس اختیار داده است که قوانین لازمه را تهیه و بمجلس پیشنهاد نمایند این را نمیشود حق قانون گذاری نمود برای اخذ رای موافقی نبود لذا رای گرفته نشد

بهار پیشنهاد کرد ماده واحده بطریق ذیل باشد .

ماده واحده — مجلس بوزیر عدلیه اختیار میدهد که درمدت چهارماه با شور کمیسیونی که مرکب از پنجنفری که از مجلس انتخاب خواهند شد تشکیلات مرکز را تحت تجدید نظر درآورده تشکیلات ولایات را نیز خاتمه دهند

بهار — بنده نسبت بچند قسمت از تشکیلات عدلیه اعتراض دارم اولا یاد داشت هائی از اشتباهاتی که شده تهیه کرده بودم که بواسطه مذاکراتی که پیش آمد دیگر ضرورت نمی بینم ولی متاسف هستم که عوامل مشروطیت در نتیجه احساسات شخصی دارد پایمال میشود ازآن جمله این است که وزیر نباید بایك نفر وکیل طرفیت کند و در جلسه گذشته آقای وزیرعدلیه نسبت بوکیل محترم آقای شیخ العراقین تعرض میکردند قانون استخدام نیز در اثر این جریانات وضعیت دیگری را بخود گرفته است باید اقرار کرد که افکار عمومی و احساسات مردم است که مخالفین تمام قضایارا بخون سردی تلقی میکنند وهمین مقاومت منفی و تنقید بالاخره باید جنبهٔ مثبت پیدا کند چرا یکنفر مدافع وزیر باید بیاید پشت تریبون بیك عده ازاعضاء سابق عدلیه اشخاصی راکه مدتها درعدلیه با درستی کار میکرده اند حمله کرده بگویند اینها دزد بوده اند — بنده برای اینکه این قضایا تجدید نشود و این حملات نشود مااین پیشنهاد را تقدیم داشتیم و گفتیم تاامروز هرچه شده است شده از امروز بیایند با ما موافقت کنند که جلوگیری از انتقادات مردم بشود و اسباب تشفی یک عده اشخاص صحیح العمل نیز تهیه شود موافقین که جواب میدهند باید بفهمانند چرا ارادهٔ شخصی ایشان در محو یکعده اشخاص صحیح وجلب اشخاص نالایق و تهیه قوانینی که مواد آن متناقض است مدخلیت داده شده است ایشان چه فایده ای ازاین اقدامات فردی و شخصی برده اند آقای وزیر عدلیه وقتی میگویند من همه این کار هارا خواهم کرد این کلمهٔ من مقاصد خود ایشان را هم بموقع عمل نمی گذارد بیایند بامجلس و اشخاص مطلع کارکرده مجلس هر کس را انتخاب می کنند کمیسیون را تشکیل دهند که تحت نظر خودوزیر عدلیه خواهد بود والاعرض می کنم بنائی که بااحساسات درست بشود با احساسات خراب خواهد شد این اصل مسلمی است که شبهه نیست مگر اینکه مخرب برود ومعمار و مهندس بیاید و درست کند

شیروانی یادداشت هائی که آقا فرمودند تهیه کرد

ولی نمیگویم بنده چیز نگفته را نمیدانم هم امروز شنیدم وهم دیشب خواندم (مقصود شب نامه ایست که دیشب منتشر شده) البته اشخاص حق دارند جهات سیاسی خودرا بهرگونه نشیتانی باشد حفظ کنند حربه ها هم مختلف است یکی حربه عمل در دست میگیرد یکی حربه قلم و یکی هم حربه فحش آقای بهار درعین اظهار انشان میخواهد وکلا را تحریك بکنند باین که وزیر چه حق داشته است بوکیل تعرض و حمله بکنند در صورتیکه همه آقایان میدانند هیچ وزیری در تمام مسائل به خونسردی و متانت ایشان صحبت نمیکنند (صحیح است) بعقیده بنده یك روزی بعضی مسائل باید در این جا حل شود یك عده معتقدند مملکت باید دریك قرانیتی منجمد مانده و تکان نخورد یکعده دیگر که منجمله بنده هم هستم عقیده ام این است که بهترین قوانین مملکتی باید مطابق مصالح ومنافع روزانه عمومی ومملکت نوشته شود (صحیح است) هر وقت استشمام مخالف مصلحتی از آن قانون شد باید آن را الکدمال کرده وقانون جدیدی موافق مقتضیات وضع کرد یکی از آن قوانین قانون استخدام کشوری است که ایشان طرفدار آن هستند وبعقیده بنده همانطور که افکار عمومی متوجه انحلال عدلیه بود اگر آقای دکتر مصدق هزارمن زنجیر هم اطراف آن بکشند جلوی این سیر طبیعت را نمیشود گرفت چرا موقتا ممکن است کارهائی کرد شب نامه انداخت مخالفت های شخصی کرد ولی بازافکار عمومی است قوی وکار خودرا خواهد کرد —

آقای ملك میفرمایند باید اصول را حفظ کرده و محترم شمرد بنده متاسفم کاهی بعضی چیزها دراین مملکت فراموش می شود بنده اوراق و روزنامه هائی در دست دارم که برخلاف اصول چیز هائی ایشان نوشته اند و ایشان یکی ازمیرزبن مخالف اصول آن وقت بودند که طرفداری از شش سال فترت در مملکت کردند و مملکت را داشتند بیك مواقع خطر ناکی می کشاندند (بهار — دروغ میگوئید زنك رئیس) (شیروانی — شما دروغ می گوئید) (بهار — دروغ است) (شیروانی — حمایت از قرار داد می کردید دروغ است اسناد آن حاضر است شش سال فترت بود و ایشان حامی بودند و در آن وقت هیچ نمی گفتند حفظ اصول را باید کرد وحالا نسبت به عدلیه که بالاخره یك آشیانه فسادی را میخواهند اصلاح کنند میگویند حفظ اصول باید کرد این اصول شما راهیچکس نمی پسندد — افکار عمومی که فرمودند نمیدانم افکار عمومی را چطور تشخیص می دهند یك افکار عمومی این است که از تمام نقاط مملکت فریاد میکنند امنیت می خواهیم عدلیه میخواهیم — مالیه وبالاخره آزادی میخواهیم ومملکت باید آزادی داشته باشد. یك افکار عمومی هم این است که سیاست شخصی را بخواهند پیشرفت دهند بنده وکیل ولایات هستم ولایات امنیت جانی و مالی میخواهند زیر بار حرف نمیروند بیست سال است حرف شنیده اند بس است دیگر طاقت ندارند — فرمودند یك عده اشخاص صحیح را خارج کرده اند بنده فقط افکار عمومی توده را شاهد قرار میدهم چه قضاوت میکنند — فرمودند بد نوعی کرد که خدمات چندین ساله اشخاص ازبین نرود بنده این فکر را تقدیس میکنم که فکر رفقای خودهستند ولی یك نکته است که اگر عدلیه اصلاح شد ودرنتیجه چندصد نفرهم بی نان شوند آقای ملك باید وجدانا درمقابل اصلاح این اجازه را بدهند . در خاتمه فرمودند هرچه احساسات بیاید بااحساسات باید برود بنده برخلاف ایشان معتقدم بااحساسات مملکت باید اصلاح شود

یاسائی — اجازه میخواهم آقای بهار تهمتی بمن زده اند باید عرض کنم

بهار — مطابق نظامنامه توضیح دارم خیلی متاسفم درمورد صحبت آقای شیروانی بنده عصبانی شدم اینکه اشاره کردند رفقای ایشان بنده عرض نکردم چرا بیرون کردند عرض کردم اشخاصی را که ۱۷ و ۱۸ سال خدمت به مملکت کرده اند نباید بدون محاکمه بیرون کرد و پشت تریبون گفت آنها دزدند بنده شخصا هیچ علاقه وبستگی با آنها ندارم و هیچ تقاضائی هم برای اشخاص نکرده ام

به پیشنهاد آقای بهار رای گرفته تصویب نشد

رئیس — بقیه پیشنهادانی که شده است تبصره و ماده الحاقیه است وباید بماده واحده رای گرفت ماده واحده با اصلاح شش ماه به چهار ماه قرائت شد

ماده واحده — مجلس شورای ملی اختیارات وزیر فعلی عدلیه مصوبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۵ و از تاریخ تصویب این قانون برای مدت چهارماه تجدید وتمدید می نماید

بماده واحده فوق با قیام و قعود رای گرفته تصویب و تنفس داده شد

بعد از تنفس مجلس نیمساعت بظهر مجددا انعقاد یافت

یاسائی اظهار داشت آقای بهار در ضمن فرمایشاتشان فرمودند بنده درجلسه گذشته گفته ام همهٔ مستخدمین که دعوت نشده اند دزدند در صورتی که بنده این طور عرض نکردم و گفتم ممکن است بعضی ها صلاحیت شان محل تردید باشد و از این عدهٔ که دعوت نشده اند بعضی ها برای ولایات در نظر گرفته شده اند واین دلیل این نیست که اشخاصیکه دعوت نشده اند دزد بوده اند دزد کسی است که تقصیر او در محکمه بثبوت رسیده باشد

حاج شیخ بیات تبصره ذیل را پیشنهاد کرد

تبصره — اشخاصی که در آتیه مطابق این اختیارات ماده واحده دعوت میشوند قضاة جدید باید با امتحانات قضائی وارد شوند و مستخدمین اداری باید ازمنتظرین خدمت آن وزارتخانه یا سایر وزارتخانها باهمان رتبه دعوت شوند

در زمینه پیشنهاد توضیح داد بنده هیچ نظر شخصی وخصوصی ندارم واینکه گفته شد عملیات چهار ماهه مقصودم این بود که راهی که می دهیم بنابر سابقه عمل باشد و پیشنهادی که داده ام از هرجهت مفید است

وزیر عدلیه — در قسمت مذاکرات مقدماتی ایشان وارد نمیشوم البته نه بنده و نه ایشان باید راضی نشویم مسئله مهمی که میخواهیم بگذرانیم صورتی پیدا بکند که شکل دعوا باشد بنابراین در آن قسمت عرض نمیکنم و در قسمت امتحان قضاة که فرمودند البته این نظر خوبی است ولی در عمل دچار مشکلات میشویم همانطور که بودزیرا متاسفانه اشخاص فاضلی حاضر نمیشوند برای امتحان و امتحان منحصر به اشخاص درجه دوم و سوم و چهارم است و اگر این شرط را قائل شویم همیشه مجبوریم این قبیل اشخاص را بایك ورقه که بدست آنها داده میشود و شاید اعمال نظر هائی هم بشود انتخاب کنیم این نظر بنده است که میدانم درعمل به مشکلات بر میخوریم دیگر بسته به نظر مجلس است .

رای گرفته تصویب نشد

پیشنهاد ذیل ازطرف روحی تقدیم گردید

تبصره — کلیه قضاة ورؤسای محاکم و صاحب منصبان پارکه بیش از سه سال حق ماموریت در یك محل را نخواهند داشت .

پس از توضیح روحی آقا سید یعقوب مخالف بوده و اظهار داشت آقای وزیر عدلیه خود شان فرموده اند یك هیئت تفتیشیه اعزام خواهد شد و دراین صورت احتیاجی باین نیست که هر چند سال یکمرتبه مجبور باشیم مامورین ولایات را عوض کنیم

وزیر عدلیه — در این قسمت راجع به مفتشین همانطور که فرمودند بنده این کار را خواهم کرد و لازم است عرض کنم انتخاب اشخاص روی علاقه شخصی نبوده است چنانچه هر گونه عدم رعایت مقرراتی در عدلیه پیدا شده بدوا در محکمه انتظامی تحت تعقیب قرار داده و آنهائی که به خبط خود محکوم شده اند تغییر و یا منفصل کرده ام مقصودم این است بهیچوجه بانظر شخصی آنهارا نیاورده ام و البته این رعایت باید در آتیه هم بعمل آید این پیشنهاد البته چندان ضرورتی ندارد ولی به رای مجلس واگذار میکنم

مهدوی اظهار داشت مطابق اصل ۸ قانون اساسی نمیشود قاضی را بدون رضایت خودش منفصل کرد این پیشنهاد مخالف قانون است

شیروانی اظهار داشت اولا حق تغییر قانون بامجلس است واین طرزی که آقای مهدوی فرمودند نتیجه این میشود که نواده و نتیجه های قضاة هم باید تا آخر عمر سرکار باشند و برای مملکت مضر است

عراقی مخالف وبیات موافق بوده همهمه وجنجال زیادی ازطرف موافق و مخالف در اطراف این پیشنهاد میشد و بالاخره وزیر مالیه اظهار داشتند این یکی ازمسائل مهمی است که نباید بااین لایحه اختیارات مخلوط کرد هم نمیشود لایتغیر بودن صندلی قضاوت را تصدیق کرد وهم از نقطه نظر قوه مجریه باید قضاة انگائی داشته باشند بنابراین آقای روحی پیشنهاد خودشان را مسترد دارند خود آقای وزیر عدلیه لایحه دراین خصوص تهیه خواهند کرد که این مسئله بغرنج را حل نمایند

روحی اظهار داشت در این صورت پیشنهاد را پس میگیرم

پیشنهاد ذیل ازطرف روحی تقدیم شد:

تبصره — کلیه رؤسای محاکم و مدعی العمومها ووکلای عمومی در حوزه ماموریت خودشان اعم از ایالات وولایات ازوکیل شدن درمحل ماموریت خود معاف خواهند بود

پس از توضیحات روحی شریعت زاده مخالف بوده و اظهار داشت بنده معتقدم هرقدر درمجلس از قضاة انتخاب شوند بمصلحت مملکت است

پیشنهاد فوق رای گرفته تصویب گردید

بهار پیشنهاد کرد تبصره ذیل علاوه شود: تبصره — هریك از قضاة سابق که در عدلیه دعوت نشده اند باید محکمه انتظامی دلیل عدم صلاحیت آنها را در ظرف چهارماه معلوم ودرجرایداعلام کند

شیروانی ماده ۱۱۰ را قرائت واظهار داشت مطابق این ماده وکیل باید دراطراف پیشنهاد خود توضیح بدهد

بهار — این قسمت را میدانستم و واضح بود — میخواستم عرض کنم کجاوچه وقت بنده پیشنهاد شش سال فترت داده ام که مملکت در فترت باشد « شیروانی — روز نامه ایران حاضر است » ایشان مسبوق نیستند که فترت شش سال را بنده اجازه ندادم مربوط بمن نبود در آن وقت قشون تزاری روس از یك طرف و جنك بین الملل وسایر قضایا و انقلابات داخلی از طرف دیگر (شیروانی — و قرار داد) شش سال دوره فترت را ایجاب میکرد که منجر بوجود کابینه دوم آقای وثوق الدوله شد وبنده ازنقطه نظر مصالح مملکت طرفدار ایشان وحالا هم ایشان راشخص بزرگی میدانم وبایشان معتقدم و این چیزی نیست که انکار کنم نایب رئیس — از موضوع خارج نشوید — ماده ۶۳ را درنظر بگیرید، بنده میخواستم جواب اعتراضات آقای شیروانی رابدهم « شیروانی — مقالات روز نامه ایران » مقالات ایران تمام بنفع مملکت و نفع جامعه بوده « شیروانی وبنفع قرارداد » درهمان موقعی که شما طهران نبودید ودرصفحات جنوب بودید مابرای این مملکت ومردم کار میکردیم مابرای مصالح آنها چیز مینوشتیم واقدام میکردیم واگر امروز افق روشنی دیده میشود نتیجه فکر وقلم مابوده است

راجع بتبصره پیشنهادی ضرورت ندارد زیادحرف بزنم زیرا مقصودم همین توضیحات بود

دشتی — بنده وارد مقدمات این موضوع نمی شوم زیرا این موضوع قابل بحث نیست و اساسا از موضوع کارما خارج است راجع بتبصره پیشنهادی همان طور که آقای داور فرمودند اشخاصی هستند که اساسا نمیشود خیانت آنهارا ثابت کرد یك شکلی پول می گیرند و خیانت میکنند که بهیچوجه مشخص نمیشود اینها اغلب بلباس تقوی ملبس هستند و با همین لباس پدر مردم را در آورده اند بنده میدانم شکایت مردم از عدلیه چه بود مگر اینها که وارد عدلیه شده اند ایرانی نیستند مگر باید حتما همان سابقی ها باشند بنده تا اندازهٔ که اطلاع دارم یقین دارم ایشان نظر سوئی باشخاص ندارند

نایب رئیس — رای میگیریم بپیشنهاد آقای بهار (بهار — لازم نیست مقصودم آن توضیحاتی بود که عرض کردم) (شیروانی — در شبنامه هم ممکن بود) (بهار — هر کس شب نامه می نویسد خائن است)

پیشنهاد ذیل از طرف آقای افسر تقدیم شد

تبصره — مدت اختیار وزیر فعلی عدلیه برای استخدام اشخاصی که سابقه خدمت دولتی ندارند از تاریخ تصویب این قانون بیست روز است

توضیح دادند که اگر چهار ماه باشد هم عدهٔ تقاضا کنندگان زیادتر میشود و هم اوقات ایشان بیشتر مصروف این کار می شود .

وزیر عدلیه — همانطور که فرمودند حقیقة بنده هم طاب مقاومت زیاد در برابر توصیه ها و تقاضا کنندگان ندارم وبا این پیشنهاد موافقت مینمایم ولی لازم است اقلا یك ماه باشد

یاسائی مخالف واظهار داشت چطور در ظرف یکماه ممکن است یکنفر قاضی به نقاط ولایات فرستاد ومعلوم کرد که این شخص خوب است یا خیر تنها یك ماه لازم است که خرج سفر از مالیه بگیرند

افسر باین ماه موافقت کرده رای به تبصره فوق گرفته تصویب شد

فیروز آبادی پیشنهاد ختم جلسه داد

وزیر عدلیه اظهار داشتند چندروز است کارهای بنده برای گذشتن این لایحه عقیم مانده و استدعا میکنم امروز خاتمه یابد (صحیح است) فیروز آبادی پیشنهاد خود را پس گرفت

فیروز آبادی پیشنهاد دیگری داد که ماده واحده شامل حال وکلاء عدلیه نشود و بعد اظهار داشت چون بعضی از آقایان میگویند پس بگیر پس میگیرم ولی آقای وزیر عدلیه لطفی در حق آنها بفرمایند و به وکلا کمتر اذیت کنند آن ها را آزاد بگذارند

خنده حضار)

حاج شیخ بیات — پیشنهاد کرد بودجه کل وزارت عدلیه از تاریخ تصویب ماده واحده تا دوماه باید تقدیم مجلس شود — پس از توضیح تصویب نشد

افسر پیشنهاد کرد ماده الحاقیه ذیل علاوه شود.

ماده الحاقیه — اهل محل بودن مانع ازورود درخدمات عدلیه آن محل نیست .

« همهمه زیادی از طرف وکلاء شد بعضی صحیح است بعضی صحیح نیست »

خواستند رای بگیرند عده ازوکلاء کفتند ماده الحاقیه است میشود زیاد در آن صحبت کرد عده از وکلاء اظهار داشتند مذاکرات کافی است وبالاخره یاسائی اظهار داشت قاضی اگر درهرمحلی باشد کاملا برای مملکت مضر است (عده از وکلاء این طور نیست عده از وکلاء صحیح است) در این موقع مجلس حالت هیاهو و جنجالی را بخود گرفته عده وکلاء موافق ومخالف بیکدیگر فریاد و تعرض میکردند یاسائی اظهار میداشت این قبیل قضاة محلی نوکر متنفذین خواهند شد عده فریاد میزدند این طور نیست عده فریاد میزدند ما منکر متنفذین محلی هستیم — عده میگفتند اهالی ولایات را نباید محروم کرد وبالاخره آقاسید یعقوب اظهار داشت رئیس چه حق دارد به دو مخالف پشت سر هم اجازه میدهد — یاسائی اظهار داشت بنده با کفایت مذاکرات مخالف بودم وچون این قضیه را مهم میدانم باید دراطراف آن صحبت بشود جار وجنجال لازم ندارد

آقاسید یعقوب مخالف واظهار داشت ما باید تا اندازهٔ بین مرکز و ولایات فرق بگذاریم که ولایات را مستعمرهٔ مرکز قرار نداده باشیم

(عده صحیح است — عده صحیح نیست » شما ملاحظه کنید تمام ناز و نعمت ها برای اهالی طهران هست نمیشود مامورین را از مرکز فرستاد اینها حقوق مردم را تضییع می کنند و کاملا مضر است « همهمه و جنجال زیادی چند دقیقه حکمفرما بود »

وزیر عدلیه — بنده تصور میکنم این قضیه یك وجهه خاصی پیدا کرده است از یك طرف گفته میشود اعضاء پارکه نباید اهل محل باشند این فکری بوده است که بنده ضمن مواد پیشنهاد کرده ام واصل خوبی هم هست یك عده از آقایان نظر مخالفی دراین موضوع دارند وعقیده دارند نباید صرف ازمحل انتخاب شود باید جمع بین این دو نظر را گرفت نباید بگوئیم حتما بایداز محل انتخاب شوند البته اگر درمحل اشخاص صالحی هستند چه ضرر دارد « عده از وکلا باید آزاد باشد » بهرحال باید طرفین قضیه آقایان رابه حرارت نیاندازند وواگذاریم بنظر اکثریت مجلس هرطور رای میدهند

رای گرفته شد به پیشنهاد فوق تصویب شد .

شیخ بیات پیشنهاد ختم جلسه را داد عراقی مخالف و سایر نمایندگان هم مخالف بودند

آقا سید یعقوب و چند نفر دیگر ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد کردند

ماده الحاقیه — پس از انحلال کارگذاریها بودجه و پرسنل آنها بوزارت عدلیه منتقل ووزارت عدلیه با رعایت لیاقت بااستخدام آنها موافقت خواهد نمود .

پس از توضیح مختصری که داده شد وزیر عدلیه قبول کردند و رای گرفته تصویب شد

در شور کلیات مخالفی نبود نسبت بلایحه اختیارات با ماده الحاقیه و تبصره هائی که اضافه شد رای گرفته از ۸۸ نفر عده حضار باکثریت ۸۰ ورقه سفید تصویب یکورقه کبود و ۷ نفر ممتنع بودند

دو ساعت و ربع کم بعد از ظهر جلسه ختم شد جلسه آتیه روز سه شنبه دستور لایحه اضافات بودجه فواید عامه تعیین گردید

اعلان

از طرف بلدیه طهران

اغلب مالکین خانها و باغات تقلیل حجم حوض و آب انبار و تغییرات باغچه را وسیلهٔ قرار داده و تقاضای تجدید ممیزی مینمایند لزوما برای اطلاع عموم اعلان می‌شود بلدیه برای اینکه ممیزی ازروی عدالت بعمل آمده باشد در ورقه اظهار نامه مخصوصا ذکر کرده که پانزده روز برای اعتراض مالك و صاحب‌خانه وقت است هرکه اعتراضی دارد اظهار داشته وپس از انقضای مدت مقرره پذیرفته نمیشود اینك نیز متذکر میشود اشخاصی که ورقه اظهار نامه را امضاء نموده اند منازل آنهارا ازابتداء ۱۳۰۵ الی سه‌سال تجدید ممیزی نخواهد شد و باید بر طبق ممیزی سابق حق الشرب خودرا بپردازند وباین قبیل اعتراضات ترتیب اثر داده نخواهد شد. (کفیل بلدیه طهران ـ سرهنك بوذرجمهر)

نمره اعلان ٤٧٥

بنزین پارس

از معادن ایران استخراج و در کارخانهای آبادان اصفهه میشود

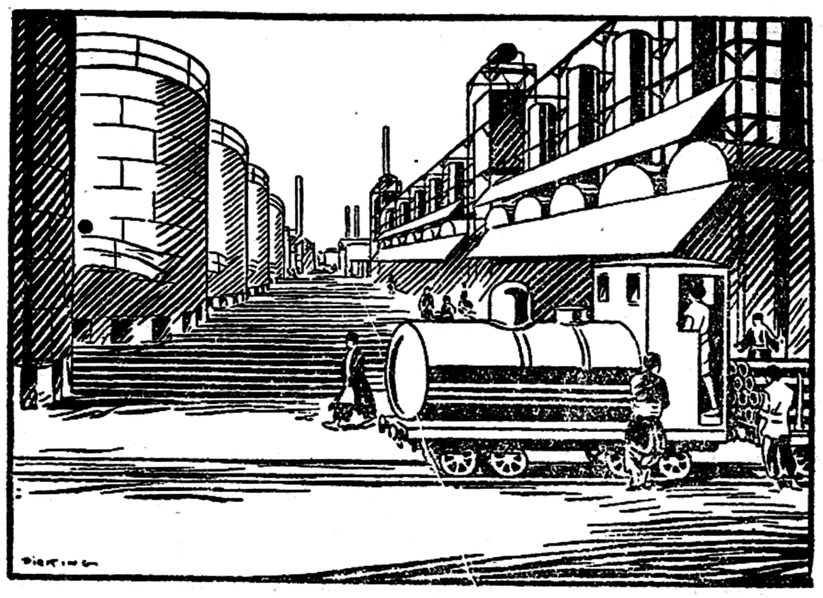

استعمال آن دوام اتوموبیل را زیادوبایك من آن مسافت زیاد تری را خواهید پیمود.

نمره اعلان ۱۰٦

بشارت بدامادان واولاد دوستان

ثابت شده است که سرعت انزال سبب تاخیر انعقاد نطفه و یاجلوگیری از آن میکند جوانان دراول عمر و پیران بواسطه ضعف مزاج غالبا مبتلا هستند.

اگر دوچار این عارضه هستید و آرزوی اولاد دارید ازحب‌های «هداکو» که تمام شده بودواخیرا دواخانه کهن وارد کرده است خریداری نموده با استعمال آن نتایج مفیده حب «هداکو» را تصدیق نمائید.ـ

PILULE APHRODISIAQUE

اگر خیالی و عصبانی هستید ـ از کم‌خونی ـ پریدگی رنك ـ سستی اعصاب درزحمت هستیدحب هداکو شمارا آسوده خاطر ـ خوش آب‌ورنك نموده و اعصاب شمارا قوی میکند

نمره اعلان ٤٥١ — ٤ — ١٠

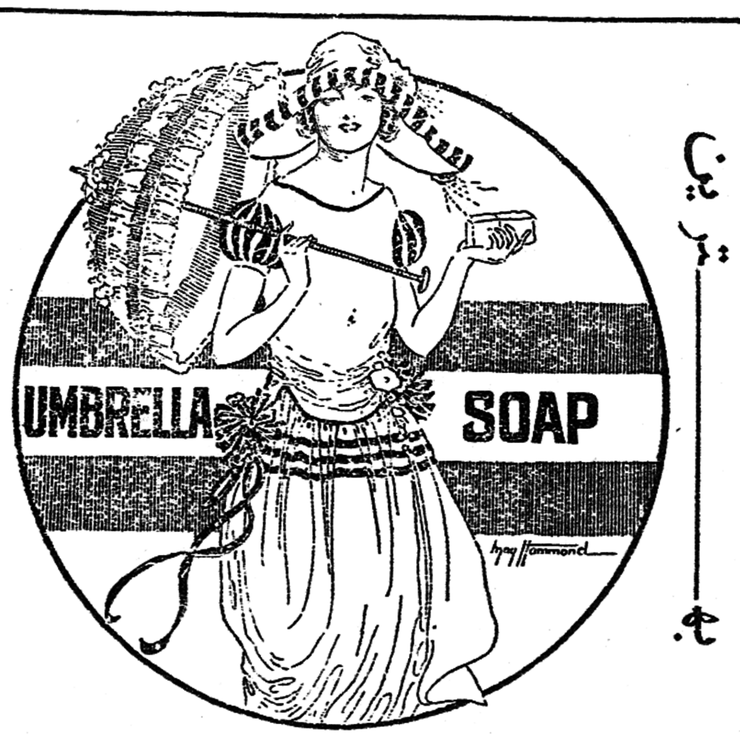

بهترین وارزانترین

صابون توالت وشستشو ـ صابون چتری است

نمره اعلان ٤٦٠ — ٤ — ١٥

باجاره داده میشود

یکباب خانه دارای شش اطاق وحیاط وتمام مایحتاج درخیابان منوچهری قرب جلوخان سفارت انگلیس اجاره داده میشود طالبین بمغازهٔ شانس جنب خانه مذکوره مراجعه نمایند

نمره اعلان ٤٦٢ — ٤ — ٥

کاکائو هلندی

کارخانه بنسدرپ ـ دختر نشان

(مقوی ـ لذیذ)

ـ بهترین کاکائوهای دنیا ـ

نماینده کل درایران : دواخانه نور طهران

نماینده آذربایجان : شرکت اکونوم تبریز

مرکز فروش تجارتی : تجارتخانه میرزامحمد وشرکاء سرای خدائی طهران

تك فروشی همه‌جا

نمره اعلان ٤٧٣ — ٣ — ١٠

کرم سیمون ـ صابون سیمون

خانمهای جوان‌را مانع ازپیرشدن میشودو بخانمهای مسن طراوت جوانی میدهد نرم صاف سفیدو شفاف میکند نمره اعلان ٤٥٥

(اطلاع)

چون صبحها در اداره محترمه صحیه کل مملکتی مشغول خدمت هستم بعلت کم بمحل ظهر بعد از ظهر الی ۸ بعد از ظهر ساعت بعد از ظهر ساعت ۱۰ از مرضای محترم تمنا میکنم از یك ساعت بعد از ظهر الی ۸ بعد از ظهر رجوع فرمایند

ضمنا خواطر محترم آقایان عظام وخواتین محترمات را مسبوق میدارد که دندانهای مصنوعی وطلائیکه اخیرا درمحله این جانب ساخته میشود ومعالجات دندانهای عفونی مطابق آخرین کشفیات اروپا با قیمت نازلی انجام میگیرد و دندانهای مرضی (مسئل همایون سابق) مقابل شمس العماره

دکتر نصرت الله دندانساز

نمره اعلان ٤١١ — ٩ — ١٠

اعلان مناقصه

اداره کل پست حمل و نقل پست های خط طهران شاهرود مشهد را بوسیله اتومبیل برای مدت پنج سال با شرایط اساسی ذیل بمناقصه می گذارد داوطلبان باید پیشنهاد خود را با تعیین میزان سرمایه و اعتبارات تا روز ۲۰ تیر ماه ۱۳۰٦ در پاکت های سربسته در طهران باداره کل پست و در ولایات بدفاتر پست محل خود ارسال دارند و روی پاکت این جمله قید شود «پیشنهاد راجع به حمل و نقل پستی خط طهرای مشهد بوسیله اتومبیل» پیشنهاد های واصله پس از انقضای مدت در ساعت ۱۰ صبح‌روز ۲۱ تیر ماه در هر شهر با حضور داوطلبان یایمایندگان ایشان مفتوح و قرائت خواهد شد تا هر کدام مقرون بصرفه باشد اختیار گردد

۱ ـ داوطلبان باید تبعهٔ ایران باشند سرمایه و اعتبار کافی جهت اداره کردن سرویس حمل و نقل ارائه بدهند

۲ ـ هفته سه پست از هر طرف و هر پست بوزن دو خروار باید حمل و نقل شود مازاد آن برسم اضافه بار حمل خواهد شد

۳ ـ مدت سیر پست ها ساعتی دو فرسخ

٤ داوطلبان در تعیین میزان ماهیانه که به آن میتوانند پستها را حمل نمایند و همچنین تعیین نرخ محمولات اضافه بر دویست من در هر پست مختار و باید مبلغ آن را در پیشنهاد خود قید کنند

٥ اداره پست در رد و قبول پیشنهادات آزاد است

٦ ـ برای تحصیل سایر اطلاعات لازمه داوطلبان میتوانند در طهران بدائرهٔ حمل و نقل اداره کل پست و در ولایات بدفاتر پست مراجعه نمایند در خاتمه تذکر داده می شود چون اعلان مناقصه حمل پست های خط مشهد ـ دزداب در تاریخ ۱۰ مهر ماه ۱۳۰۵ در روز نامه ایران سه مرتبه منتشر گردیدداو طلبان خط طهران به مشهد میتوانند برای خط مشهد ودزداب هم با مراجعه باعلان سابق‌الذکر پیشنهاد جداگانه بدهند

نمره اعلان ۸۱ — ۲ـ۳ — رئیس کل پست عبدالباقی معزی

برای خارجیان

هرکس که طرف عصر واول شب خسته میشود

هرکس که ضعیف است . هرخانمی که طپش‌قلب دارد ، هرکه نمیخواهدضعیف یاناخوش بشود ، هرکه میل دارد زودپیر نشود، روزی دوگیلاس کوچك از کنیاك کوده میل بفرماید که مخصوصا برای اینگونه موارد ترکیب و ساخته شده ـ بایکدفعه امتحان کردن راضی خواهید بود

نمره اعلان ٤٥٩ — ٤ — ١٥

مدرسهٔ علمی وعملی مکانیك و اتومبیل رانی

این جانب مسیو وارنه رئیس کاراژ پاریس مدرسهٔ برای تحصیل و تکمیل مکانیك و اتومبیل رانی افتتاح نموده ـ آقایانی که مایل بتحصیل و تکمیل علم‌مکانیك واتومبیل رانی هستند میتوانند برای ثبت اسم خود و اطلاع از پروگرام مدرسه و شرایط ورود آن به‌کاراژ پاریس مراجعه نمایند ـ دروس از اول ماه‌ژوئیه‌مطابق ۹ تیر ماه شروع خواهد شد

وارنه

نمره اعلان ٤٦٩ — ٢ — ٣

بهترین و بسیار خوش‌خوراك

مقویات

علامت مخصوص

چندین سال است که دواخانه جاوید در طریق حفظ‌الصحه عمومی جاهد بوده و بوسیلهٔ تاسیس (الکزیر وانال) توانسته است که جلوگیری های لازمه از خطرات‌مزاجی‌مرضاء رمشتریان محترم نماید بسرحدیکه مورد توجهات کامله اطباء بزرك واقع شده و موفق بتصدیق اداره صحیه محترم بلدیه و مریضخانها گردیده است وفوائدومنافع الکزیروانال از قبیل رفع کم‌خونی ونیکوئی رنك و رخسارو دفع تب ونوبهای مزمنه و مخصوصا سوء هاضمه مشهود خاطر عامه‌گردیده برای‌دقت درصحت و جلوگیری از تقلبات وارده مشتریان عظام را بمارك وعلامت مخصوص آن که شکل فوق است متوجه میدارد و هرشیشه که این‌علامت را ندارد ازدرجه اعتبار ساقط است ـ صحت اظهارات باخریداری یکشیشه تصدیق خواهد شد ـ محل‌فروش کلی و جزئی در طهران منحصر است بدواخانه جاوید و ولایات در اغلب دواخانه های مهم

نمره اعلان ٤٧٠ — ٢ — ١٠

«کنو کور»

(آمپول ضد سوزاك)

بهترین و آخرین علاج سوزاك ـ الا کنون امتحانات خود را داده ـ طرف توجه و رضایت عموم میباشد ـ سریع‌الاثر بایك مرتبه استعمال مزایای آن برشما ثابت‌میگردد ـ

(خوراك روزی ۳ر٦ کپسول ـ هرجعبه دارای ۳۰ عدد است)

فروش در طهران ـ بتجارتخانه داروگرسرای رشتی وعموم دواخانه‌ها ـ در اصفهان دواخانه داروگر و برادر

مطبعه بوسفور

حب حیات نظامی

فقط برای ترك تریاك شیره ـ مرفین ـ حب حیات دواخانه نظامی است که عده کثیری را تاکنون در تمام ایران و هندوستان وعربستان از عادت تریاك وغیره ترك داده است

نمره اعلان ۳۵۳